

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. XIV. Respondetur argumentis, quæ auctoritati Papæ in decidendis infallibiliter Fidei quæstionibus opponuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

quos inter sanctus Antoninus Archiepiscopus Florentinus, cujus mentionem supra fecimus, in summa Theologica par. 4. tit. 8. cap. 3. §. 5. irreformabile declarat iudicium Papæ his verbis; LICET PAPA IN PARTICVLARI ERRARE POSSIT, VT IN IVDICIALIBVS, IN QVIBVS PROCEDITVR PER INFORMATIONEM, ALIAS IN HIS QVÆ PERTINENT AD FIDEM, ERRARE NON POTEST, SCILICET VT PAPA IN DETERMINANDO, etiamsi ut particularis & privata persona. Unde magis standum est sententiæ Papæ de pertinentibus ad fidem quam in iudicio presertim, quam opinioni quorumcumque sapientium. Papam autem Concilio superioriorem esse pluribus probat in 3. par.

12. Beatus Joannes de Capistrano de Papæ & Concilii, siue Ecclesiæ autoritate 3. par. 2. Principalis, eandem superioritatem, quæ infallibilitatem iudicii circa fidem necessario supponit, adstruit variis rationibus, quarum una hæc est; *Succedit*; inquit, NAMQVE PAPA LOCO PETRI IN EADEM PERFECTIOE POTESTATIS, ET VICARIATVS DIGNITATE, QVA ET IPSE B. PETRVS A CHRISTO EVIT IN VNIVERSALI ECCLESIA SVBLIMATVS.

CAPUT XIV.

Respondetur argumentis, quæ autoritati Papæ in decidendis infallibiliter Fidei quæstionibus opponuntur.

1. EX iis quæ adversus privilegium non errandi in decidendis Fidei quæstionibus objici solent, duo tantum alicujus momenti videntur. Cætera enim vel parvi ponderis sunt, vel jam aliâ occasione soluta. Primò igitur objicitur inutilem fore Conciliorum Oecumenicorum convocationem ad dirimendas circa fidem controversias, si solus Pontifex certò, ac sine ullo erroris periculo eas posset definire; cum tamen videamus summos ipsos Pontifices, Imperatores, Episcopos nullis curis, nullis impensis, nullis laboribus pepercisse, ut celebrarentur Concilia Generalia. Objicitur secundo errasse de facto plures Pontifices in causis fidei; atque adeò, cum necessaria sit ab actu ad potentiam consecutio,

K k k

cutio,

442 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
cutio, potuisse in suis judiciis falli, qui revera decepti
sunt.

2. Quod ad Concilia spectat, utilitas à necessitate distin-
guenda est; & necessitas quidem, aut ex ipsa re nascitur,
aut ex personarum quibuscum agitur conditione. Concilio-
rum præsertim Generalium maximam esse utilitatem nemo
inficiatur. Necessaria etiam illa esse ad frangendam Hæreti-
corum pertinaciam plurima confirmant Ecclesiasticæ historiæ
exempla: an autem ad certitudinem iudicii omninò iis opus
sit, quæstio est, & affirmantibus incumbit onus probandi:
cùm, ut lib. 5. cap. 10. probavimus; Scriptura sacra Pontifi-
ci clarè suffragetur, & ejus iudicii certitudinem multis proba-
tionibus jam constituerimus.

3. Non colligitur illa necessitas ex summorum Pontificum
ad congreganda Concilia consensu, vel etiam curâ & solici-
tudine: quia cùm summus Pontifex diligentiam adhibere
teneatur, quam requirit negotii gravitas, & patitur rerum
status, nec modò Scripturas, sed & traditiones scrutari; nul-
la est convenientior assequendæ veritatis ratio, quàm si to-
tius orbis Christiani Episcoporum sententia requiratur, ac sin-
gularum Ecclesiarum traditiones, & singulorum Pastorum
sententiæ inter se conferantur. Itaque quantum commode
fieri potest, non est prætermittenda ea investigandæ veritatis
via, quæ utinam semper præsto esset. Illam suo exemplo
primus Pontifex Petrus præmonstravit.

4. Etenim quamvis B. Petrus, cùm loco proditoris Judæ
substituendus esset alius, qui Apostolico fungeretur officio,
potuisset eum eligere; tamen præ humilitate ac prudentia
non solum alios Apostolos, sed etiam reliquos fideles congre-
gatos, electionis participes effecit, ut observat S. Joannes
Chrysostomus homil. 3. in Act. Apost. ubi post hæc verba;
Viri fratres, oportet eligere è nobis, addit; *Multitudini permittit iudicium,*
simul eos qui eligebantur, reddens reverendos, & se ipsum liberans ab invidia
simultateq;, quæ poterat à cæteris oberiri. Nam & semper ingentia gignit
mala. Et infra: An non licebat ei eligere? licebat, & quidem maxime.
Verùm id non facit, ne cui videretur gratificari. Caterum senten-
tiam ipse protulit, sed hanc quoque declarans suam non esse, sed è superni
profectam, juxta prophetiam. Itaque recitator fuit, non præceptor.

5. N^o

5. Natura pares non gignit; peccatum ad ambiendum præ aliis & in alios Principatum impellit: ut etiam inter Apostolos fuerit contentio, quis eorum videretur esse major; quod diffidium noluit Christus componere assignato unicuique suo ordine, sed potius præscriptâ humilitatis formâ, ut quisque alteri se supponere contenderet. *Qui major est in vobis, fiat sicut minor: & qui præcessor est, sicut ministrator.* Luc. 22. vers. 26. Quamobrem, excepto Petro, quem aliis præposuit, nullum inter eos potestatis discrimen constituit. Itaque ut levius sit subjectionis, & obedientiæ jugum, communi concordia, ac regiminis suavitati expedit, ut rectores quæ propriâ autoritate efficere possent, communi subditorum consilio exequantur. Nil igitur mirum, si in Christi familia, in qua pax summa, & humilitas tantò profundior, quantò quis altiori eminet dignitate, vigere debent, Romanus Pontifex cum fratribus suis communi sententiâ quoties & quantum commodè potest, graviora Ecclesiæ negotia gerere studeat, etiam si solus possit.

6. Præterea qui ad Concilia accedunt, vel Fideles sunt, vel Hæretici: si Fideles, instruuntur non tantum de veritate, quæ fortè ipsis erat occulta, sed etiam de causis, ac rationibus, ut juxta præceptum Apostoli sint parati semper ad satisfactionem omni poscenti eos rationem de ea, quæ in ipsis est. *spe. 1. Petri cap. 3. vers. 14.* Cumque ex cunctis orbis Christiani partibus aliquis in Conciliis Oecumenicis interfit; *in omnem terram exit sonus eorum, & in fines orbis terra verba eorum.* Hæretici autem convincuntur ab omnibus, disjucantur ab omnibus. *1. Corint. cap. 14. vers. 24.* Et vel convertuntur, vel confunduntur, & à Christi gregè separantur, ne alios secum in ruinam trahant, ut pluries in Conciliis factum legimus.

7. Frequenter enim non de dogmate ipso, sed de personis ferendum est iudicium, & ne qua supersit injustitiæ, vel obreptionis suspicio, aut prætextus, examinanda est illorum doctrina, audiendæ rationes, colligenda suffragia, ut & procedendi ratio, & Senatorum numerus, ac Senatûs dignitas & majestas obstruant os loquentium iniqua; cujus diligentia tunc major est necessitas, cum Hæretici vel Sæcutorum numero, vel potentiâ sæculari, vel aliâ quâpiam autoritate

444 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
pollent. Ideo Adrianus II. epist. 2. ad Basilium Imperatorem
scribebat; *Volumus ergo per vestrae pietatis industriam numerosum celeriter
Concilium, cui vestri quoque ministri praesidentes, & culpae personarum
que differentias liquido cognoscentes, juxta quod in mandatis acceperunt,
singulorum liberè discretionem exerceant; in quo videlicet sacro actu excusati
vanitatis Concilii, quod adversus Sedis hujus actum est prorsus injuriam, cuncta
decernimus exemplaria prorsus à possessoribus suis ablata in medium, delata
contemplantibus cunctis igni cremari; nec superesse apud quemlibet ex his om-
nibus saltem unum iota, vel unum apicem, nisi forte quis totius Clericatus,
immo totius Christiani nominis dignitate anathemate percussus carere volu-
rit, &c.*

8. Circa dogma etiam, quantumvis certum sit, aliqua
interdum utendum est oeconomicè, ut libentius recipiatur;
quæ quatenus adhibenda sit, in plurimorum Cœtu facilius
agnoscitur. Ita in Concilio Jerosolymitano, quod Act. 15.
describitur, licet B. Petrus suam sententiã veritatem certò as-
secutus fuisset; scilicet, non esse circumcidendos, qui ad
fidem convertebantur; *Quid tentatis Deum, imponere jugum super cer-
vices Discipulorum, quod neque Patres nostri, neque nos portare potuimus;*
tamen S. Jacobus huic sententiæ addidit; *scribendum, ut abstine-
rent se non solum à contaminationibus simulacrorum, & fornicatione, sed
etiam à seffocatis & sanguine;* nimirum, ne, si Moyfi, qui
maximo ubique ab aliquibus in honore habebatur, lex tota
statim rejiceretur, multi ejus veneratores à suscipienda Christi
fide retardarentur; *Quod temperamentum omnibus placuit.*
*Licet Petrus à Deo electus esset, ut per os ejus audirent gentes verbum Evan-
gellii, & crederent;* tamen ad controversiam, quam solus po-
tuisse definire suavius & convenientius componendam, Con-
cilium haberi consensit. Verùm se aliorum consilio non om-
nino indigere ad assequendam veritatem fidei satis indicavit,
dum primus sententiã ferens, illam adeò indubitatam ha-
buit, ut illi sine tentatione Dei contradici non posse intre-
pidè affirmaverit; *Nunc ergo quid tentatis Deum, imponere jugum super
cervices Discipulorum, &c.* Act. 15. Quod verò à S. Jacobo addi-
tum est, temperamentum erat partim lumine naturali notum,
partim temporarium & prudentiale.

9. Quia autem summi Pontificis judicium ideo minoris
faciunt, quia non ita suscipitur ab omnibus, ut aliqui, vel
etiam

etiam multi non repugnent, & Concilium Generale postulent; non advertunt similiter Ecclesie universae sententiam contemni. Sunt enim innumeri Hæretici, qui Ecclesie Catholicæ sensui repugnant. Imò in hoc sunt Hæretici. Atque si quis attentè consideret res in Conciliis Generalibus tractatas, comperiet eas plerumque aded non fuisse dubias, ut Patres ad Hæreticorum voces, tanquam ad Blasphemias execrandas inhoruerint, aliquando etiam aures occluserint, ne vel auditâ impietate polluerentur. Hæreticorum illud est ingenium, ut & summi Pontificis, & Concilii, & Ecclesie universae doctrinam aliquando fraudulenter eludant, & occultè rejiciant, aliquando vi apertâ impetant, & impugnent, quod nihil ejus veritati, ac certitudini detrahit.

10. Quamobrem sæpè significarunt summi Pontifices ad Concilia Generalia scribentes se non doctrinam eorum examini subijcere, sed tanquam indubitata ab omnibus recipendam eorum operâ optare. Hoc testatur Commonitorium Papæ Coelestini Episcopis & Presbyteris euntibus ad Orientem, supra citatum. Eo etiam pertinent hæc S. Leonis verba in epist. ad Concilium Chalcedonense; *Nunc in Vicariis meis assum, & jam dudum in fidei Catholica prædicatione non desum; ut qui non potestis ignorare quid ex antiqua traditione credamus, non possitis dubitare quid cupiamus.* UNDE FRATRES CHARISSIMI, REJECTA PENITVS AVDACIA DISPUTANDI CONTRA FIDEM DIVINITVS INSPIRATAM, VANA ERRANTIVM INFIDELITAS CONQUIESCIT, NEC LICEAT DEFENDI, QVOD NON LICET CREDI; CVM SECVNDVM EVANGELICAS AVTORITATES, SECVNDVM PROPHEATICAS VOCES, APOSTOLICAMQVE DOCTRINAM, PLENISSIME ET LVCIDISSIME PER LITTERAS, QVAS AD B. MEMORIAE FLAVIANVM EPISCOPVM MISIMVS, EVERIT DECLARATVM, QVÆ SIT DE SACRAMENTO INCARNATIONIS DOMINI NOSTRI JESV CHRISTI PIA ET SINCERA CONFESSIO.

11. In epistola 1. S. Agathonis ad Imperatores Constantinum, Heraclium, & Tiberium, quæ lecta est in act. 4. Concilii sexti Generalis plurima sunt, quæ judicium Romani Pontificis ut certissimum à Conciliis Generalibus recipi docent. Ejusmodi sunt ista; *Cujus (Petri) annitente præsidio, hæc*

Apostolica ejus Ecclesia nunquam à vi veritatis in qualibet erroris parte deflecta est, CUIVS AVTORITATEM, VTPOTE APOSTOLORVM OMNIUM PRINCIPIS, SEMPER OMNIS CATHOLICA CHRISTI ECCLESIA, ET VNIVERSALES SYNODI FIDELITER AMPLECTENTES, IN CVNCTIS SECVTÆ SVNT, &c. Non minorem præferunt securitatem ac certitudinem epist. ejusdem Agathonis simul & Romanæ Synodi ad eisdem Imperatores.

12. Adrianus I. eadem constantiâ scribit epist. 2. ad Tarasium Patriarcham Constantinopolitanum. *Sed vestra Sanctitas, inquit, eisdem piissimis Imperatoribus & Triumphatoribus alacriter suggerat, ut imprimis Pseudosyllogus (id est falsus cætus seu conventus) ille, qui sua Apostolica Sede inordinatè & insyllogisticè factus est adversus venerabilium Patrum traditionem contra Divinas imagines anathematizetur, præsentibus Apocryphis nostris, & omne zizanium eradicetur ab Ecclesia, & Domini Nostri Jesu Christi sermo compleatur; quia porta inferi non prevalent adversus eam: Et rursus: Tu es Petrus & super hanc Petram edificabo Ecclesiam meam, & tibi dabo claves Regni Cælorum; & quæcumque solveris super terram, erunt soluta & in Cælis.*

13. Non soli Pontifices supremam hanc auctoritatem sibi tribuerunt. S. Flavianus Constantinopolitanus epist. ad S. Leonem, quæ refertur in actis Concilii Chalced. part. 1. num. 4. solam S. Leonis auctoritatem sufficere affirmat ad extinguendam Eutychetis hæresim absque convocatione Concilii Generalis. Itaque Chalcedonense, quod postea fuit habitum, necessarium non fuisset, nisi hæresiarcha ille ope Dioscori Patriarchæ Alexandrini, & Chrylaphii Theodosii Junioris Imperatoris Eunuchi ope Episcopos in latrocinio Ephesino ad suas partes vi armatâ traxisset, aut in exilium mittendos curasset, quod horrendam in Ecclesia Orientali pepererat confusionem. Similes causæ, non autem incertitudo iudicii summorum Pontificum in causis Fidei, aliorum Conciliorum Generalium celebrandorum necessitatem induxerunt. Sunt autem hæc S. Flaviani verba in epist. prædicta; *CAUSA EGIT SOLVM MODO VESTRO SOLATIO ATQVE DEFENSIONE, quæ debeatis consensu proprio ad tranquillitatem & pacem cuncta perducere: Sic ENIM HÆRESIS QUÆ SVRREXIT, ET TVRBA QUÆ PROPTER IAM FACTÆ SVNT, FACILLIME DESTRVENTVR, Deo cooperante.*

ante per vestras sacratissimas litteras. REMOVEBITVR AVTEM ET CONCILIUM, QUOD FIERI DIVVLGATVR, quatenus nequaquam ubique sanctissima turbentur Ecclesia.

14. Non enim, inquit Barlaamus Episcopus Gyracensis ad amicos suos in Græcia constitutos scribens, EO QUOD SIT MAIORIS AVTORITATIS, ET MAGIS POSSIT GENERALE CONCILIUM, QVAM APOSTOLICA SEDES, GENERALIA AGGREGENTVR CONCILIA, sed quia incidentes quaestiones difficilioris sunt & majori indigeant discussione. Est autem summi Pontificis, ut patet ex Concilio Tridentino sess. 25. de recip. & observan. Decret. Concil. discernere, an tanta sit difficultas, ut Concilii Generalis Concilio indigeat.

15. Joannes Monachus sup. 6. Decret. de sent. & re judic. ca. Ad Apostolica num. 3. verf. revocare. Concilii Generalis Consilium ad solemnitatem tantum requiri affirmat. Nota quod Papa sententiam suam non suppesuit correctioni vel emendationi de consilio Concilii seu aliorum, sed sua duntaxat emendationi reservavit, sed dicit quod super emendatione sententia sua consilium Concilii quæretet, & hac requisitio non est necessitatis, sed solemnitatis tantum; quia Papa sine Concilio potest procedere ad sententiam, cum habeat plenitudinem potestatis. 2. quaest. 6. Decret. 1. de penit. & remis. cum ex eo in fin. n. 4. Et Papa dat robur Conciliis non contra sup. de elec. significasti.

C A P U T X V.

Respondetur argumento à fictitiis Pontificum erroribus desumpto.

1. **H**æretici antiqua Ecclesiæ monumenta diligentissimè pervolverunt, adversus Catholicam fidem argumenta perquirentes, speciatim verò adversus dignitatem & auctoritatem Romani Pontificis, quâ diligentiam quadraginta Pontificibus errorem affinxerunt. Verùm illi à Catholicis scriptoribus validissimè confutati sunt: & in plerisque quidem res erat admodum facilis, siquidem hæretici sententias suæ hæresi contrarias, errores vocaverant, vel aliàs contra historiam aut rationem non obscurè peccaverant; aded ut in numero,